

STUDIU EXPERIMENTAL AL INTERESELOR OCUPAȚIONALE LA VÂRSTA ADOLESCENȚĂ

*Igor RACU, dr. hab., prof. univ.,
Boiangiu CARMEN, drd.*

Summary

The article presents the results of experimental research of development of occupational interests at adolescents through Interests Assessment Questionnaire and Self-directed Search (SDS)

Cercetarea experimentală a fost realizată pe un eșantion constituit din 257 de adolescenți, cu vârsta cuprinsă între 14 și 18 ani, elevi de liceu din clasele a IX-a (86 de elevi cu vârste între 14 și 16 ani, din care 30 – de gen masculin și 56 – de gen feminin), a X-a (88 de elevi cu vârste între 15 și 17 ani, din care 31 – de gen masculin și 57 – de gen feminin) și a XI-a (83 de elevi cu vârste între 16 și 18 ani, din care 20 – de gen masculin și 63 – de gen feminin), aparținând profilurilor: pedagogic (86 de elevi: 9 – de gen masculin și 77 – de gen feminin), umanist (93 de elevi: 31 – de gen masculin și 57 – de gen feminin) și real (78 de elevi: 50 – de gen masculin și 28 – de gen feminin). Dintre subiecți, 81 sunt de gen masculin și 176 sunt de gen feminin.

Astfel, eșantionul de cercetare a fost împărțit în trei subgrupe aproximativ egale, fiecare subgrupă fiind împărțită în alte trei subgrupe, în funcție de profilul de studiu: prima subgrupă cuprinde 86 de adolescenți din clasa a IX-a (30 – pedagogic, 30 – umanist și 26 – real), a doua subgrupă 88 de adolescenți din clasa a X-a (28 – pedagogic, 30 – umanist și 30 – real) și a treia subgrupă, 83 de adolescenți din clasa a XI-a (28 – pedagogic, 33 – umanist și 22 – real).

Scopul acestei cercetări rezidă în studierea intereselor ocupaționale la vârsta adolescenței.

Obiectivele cercetării constatative (o parte) prezentate în acest articol sunt următoarele:

- identificarea intereselor ocupaționale pentru elevii celor trei profiluri aflate în studiu: pedagogic, umanist și real, prin intermediul chestionarului de evaluare a intereselor;

- determinarea nivelului de dezvoltare a intereselor ocupaționale, în plan comparativ, atât între cele trei profiluri, cât și în cadrul fiecărui profil, pentru cele trei niveluri de vârstă;

- stabilirea diferențelor în dezvoltarea intereselor în funcție de variabila *gen*.

În acest articol vom prezenta rezultatele studiului constativ obținute în urma aplicării *Chestionarului de evaluare a intereselor* și, parțial, a *Chestionarului de Căutare Auto-Direcționată (SDS)*.

Chestionarul de evaluare a intereselor (CEI) este utilizat în scopul evaluării intereselor unei persoane, adică a acelor preferințe pentru anumite activități sau pentru domenii de cunoștințe. Tipologia propusă de Holland stă la baza strategiei ce vizează construirea CEI. Modelul hexagonal constituie o modalitate simplă pentru gruparea și identificarea tipurilor de interese [6, 7, 8]. În funcție de obiectul activităților preferate (date, idei, lucruri ori persoane) sunt determinate cele șase tipuri de interese [1, 2].

CEI cuprinde 60 de itemi, aceștia fiind grupați în șase scale, corespunzătoare celor șase tipuri de interese: realist, investigativ, artistic, social, antreprenorial și convențional, din teoria lui Holland. Fiecare scală are un număr de 10 itemi. Pentru fiecare dimensiune evaluată, subiectul poate obține scorul maxim 20 și minim 0.

Scorul acordat este: 2 puncte pentru opțiunea „Îmi place”; 1 punct pentru opțiunea „Îmi este indiferent”; 0 puncte pentru opțiunea „Îmi displace/nu-mi place”. Se calculează scorul total pentru fiecare dintre cele 6 dimensiuni.

Acele interese, pentru care o persoană va obține scorul cel mai mare sunt considerate cel mai puternic cristalizate. E necesar să precizăm că pattern-ul de personalitate al individului este realizat de profilul de similaritate cu fiecare dintre cele 6 dimensiuni. Aceasta,

deoarece, așa cum afirmă Holland, nu există tipuri pure de personalitate, iar dacă am atribui doar un singur tip, unei persoane, am neglija diferențele individuale, diferențe ce au un rol important în luarea deciziei în carieră. De aceea pattern-ul este format dintr-un tip dominant, cel pentru care persoana dovedește gradul cel mai înalt de similaritate, și din tipuri secundare, ordonate în funcție de gradul de similaritate al persoanei cu acestea. Pentru fiecare persoană, avem așadar, un tip de interese dominant (cu cota cea mai mare) și o serie de interese subsecvente, ordonate în ordinea descrescătoare a cotelor obținute. Regula este să se ia în considerare doar primele tipuri de interese (pattern-uri diadice) [6, 7, 8].

Analizând tipurile de interese pe profilurile de studiu, pentru tipul dominant avem următoarea situație:

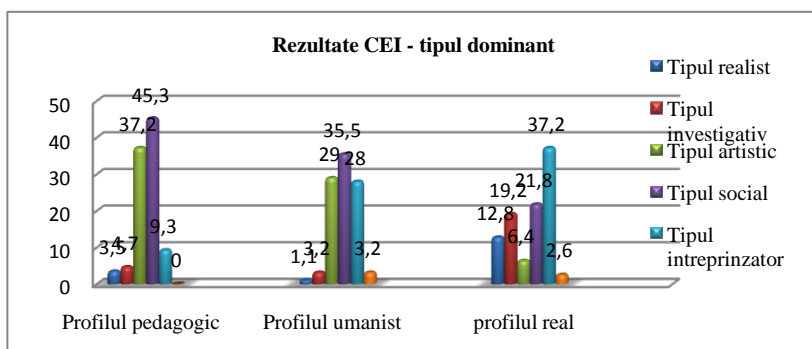

Figura 1. Tipul de interese dominant - CEI, pe profiluri de studiu

Pentru profilul pedagogic, prima poziție a tipului de interese dominant este tipul social, cu un procent de 45,3 % (39 de elevi) din numărul de elevi al profilului pedagogic, urmat de tipul artistic, cu un procent de 37,2 % (32 de elevi). Cel mai scăzut procent se manifestă la tipul convențional.

Pentru profilul umanist, prima poziție a tipului de interese dominant este tipul social cu un procent de 35,5 % (33 de elevi) din

numărul de elevi ai profilului umanist, urmat de tipul artistic, cu un procent de 29 % (27 de elevi) și apoi de tipul întreprinzător, cu un procent de 28 % (26 de elevi). Se observă diferențe procentuale mici între cele trei tipuri de interese: social, artistic și întreprinzător. Cel mai scăzut procent se manifestă la tipul realist.

Pentru profilul real, prima poziție a tipului de interese dominant este tipul întreprinzător, cu un procent de 37,2 % (29 de elevi) din numărul de elevi ai profilului real, urmat de tipul social, cu un procent de 21,8 % (17 elevi). Cel mai scăzut procent se manifestă la tipul convențional.

Prelucrarea statistică ne-a permis să constatăm faptul că între cele trei profiluri, pentru toate tipurile de interese, s-au semnalat diferențe semnificative statistic (vezi tab.1).

Analizând tipurile de interese, pe profiluri de studiu, pentru tipul secundar 1 avem următoarea situație:

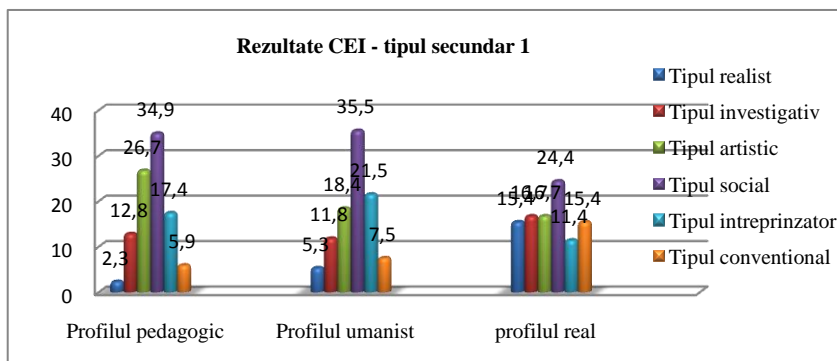

Figura 2. Tipul de interese secundar 1 - CEI, pe profiluri de studiu

Pentru profilul pedagogic, prima poziție a tipului de interese secundar 1 este tipul social, cu un procent de 34,7 % (30 de elevi) din numărul de elevi ai profilului pedagogic, urmat de tipul artistic, cu un

procent de 26,7 % (23 de elevi). Cel mai scăzut procent se manifestă la tipul realist.

Pentru profilul umanist, prima poziție a tipului de interese secundar 1 este tipul social, cu un procent de 35,5 % (33 elevi) din numărul de elevi ai profilului umanist, urmat de tipul întreprinzător cu un procent de 21,5 % (20 de elevi). Cel mai scăzut procent se manifestă la tipul realist.

Pentru profilul real, prima poziție a tipului de interese secundar 1 este tipul social, cu un procent de 24,4 % (19 elevi) din numărul de elevi ai profilului real, urmat de tipul investigativ și tipul artistic, cu un procent de 16,7 % (13 elevi). Cel mai scăzut procent se manifestă la tipul întreprinzător.

Putem remarca faptul că prima poziție a tipului de interese secundar 1 este tipul social pentru toate cele trei profiluri: pedagogic, umanist și real.

Prelucrarea statistică ne-a permis să constatăm faptul că între cele trei profiluri, pentru toate tipurile de interese, s-au constatat diferențe semnificative statistic (tab.1).

Vom prezenta rezultatele pentru tipul secundar 2 de interese, ce reprezintă a treia literă din CEI.

Analizând tipurile de interese, pe profiluri de studiu, pentru tipul secundar 2 avem următoarea situație:

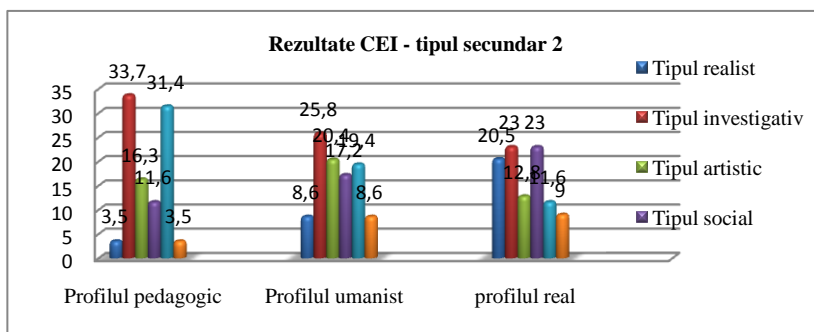

Figura 3. Tipul de interese secundar 2 - CEI, pe profiluri de studiu

Pentru profilul pedagogic, prima poziție a tipului de interese secundar 2 este tipul investigativ, cu un procent de 33,7 % (29 de elevi). Tipul dominant fiind tipul social, iar secundar 1, tot tipul social. Cel mai scăzut procent, îl întâlnim la tipul realist și tipul convențional.

Pentru profilul umanist, prima poziție a tipului de interese secundar 2 este tipul investigativ, cu un procent de 25,8 % (24 de elevi). Tipul dominant fiind tipul social, iar secundar 1, tipul social. Cel mai scăzut procent îl întâlnim la tipul realist și tipul convențional.

Pentru profilul real, prima poziție a tipului de interese secundar 2 este tipul investigativ și tipul social, cu un procent de 23 % (18 elevi). Tipul dominant fiind tipul întreprinzător, iar secundar 1, tipul social. Cel mai scăzut procent îl întâlnim la tipul convențional.

Codul CEI este format din tipul dominant și două tipuri secundare, conducând astfel la o mare varietate de coduri CEI.

Prelucrarea statistică ne-a permis să constatăm faptul că între cele trei profiluri, pentru toate tipurile de interese sunt diferențe semnificative statistic, (tab. 1)

Tabelul 1. Compararea profilurilor de studii în funcție de interesele ocupaționale

Interese ocupaționale	Kruskal-Wallis χ^2	grade de libertate	p
ceiReal	33,38	2	< 0.001
ceiInv	21,11	2	< 0.001
ceiArt	31,15	2	< 0.001
ceiSoc	12,92	2	0,002
ceiIntr	6,31	2	0,043
ceiConv	17,49	2	< 0.001

În concluzie, la elevii din clasele de profil pedagogic predomină tipul social și tipul artistic; la cei din clasele de profil umanist predomină tipul întreprinzător și tipul social; la elevii din clasele de

profil real, putem vorbi de tipul întreprinzător, dar și tipul social. Codul CEI prezentând o mare varietate pentru copiii testați.

În funcție de gen, pentru CEI, tipul dominant, situația elevilor se prezintă astfel:

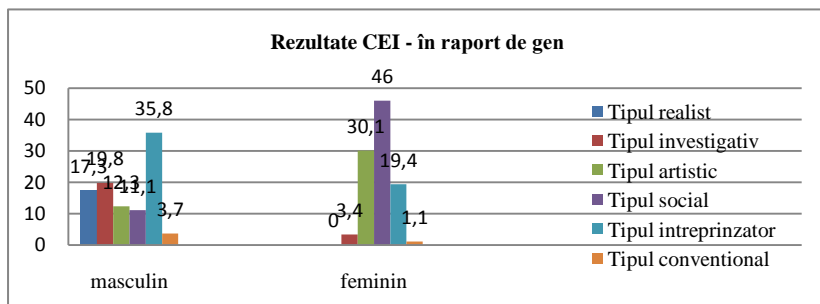

Figura 4. Tipul dominant de interes - CEI, în funcție de variabila gen.

Analizând figura 4 putem vorbi pentru tipul de interes dominant:

- Genul masculin manifestă preferință pentru tipul întreprinzător, cu un procent de 35,8 % (29 de elevi), urmat de tipul investigativ, cu un procent de 19,8 % (16 elevi) și la o diferență procentuală de 16 %. Preferințele genului masculin se distribuie la toate cele șase tipuri de interese: întreprinzător, investigativ, realist, artistic, social și convențional, în ordinea prezentată.

- Genul feminin manifestă preferințe pentru tipul social, cu un procent de 46 % (81 de elevi), urmat de tipul artistic, cu un procent de 30,1 % (53 de elevi) și mai apoi, de tipul întreprinzător, cu un procent de 19,3 % (34 de elevi). Preferințele genului feminin se distribuie la celelalte două tipuri de interese: investigativ și convențional, în procente mici. Tipul realist nu prezintă subiecți.

Tabelul 2. Semnificația diferențelor

dintre fete și băieți – testul t.

Interese ocupaționale	Genul feminin		Media fete	Genul masculin		Media băieți	t	p
	Nr.	%		Nr.	%			
ceiReal	0	0 %	7,06	14	17,3 %	10,94	-6,57	< 0.001
ceiInv	6	3,4 %	10,75	16	19,8 %	10,84	-0,16	0,876
ceiArt	53	30,1 %	13,10	10	12,3 %	8,32	7,89	< 0.001
ceiSoc	81	46 %	14,90	9	11,1 %	10,99	7,56	< 0.001
ceiÎntr	34	19,4 %	11,09	29	35,8 %	11,73	-1,04	0,300
ceiCon	2	1,1 %	7,93	3	3,7 %	7,98	-0,08	0,939

Constatăm diferențe semnificative statistic între genul masculin și genul feminin, pentru tipul de interese realist ($p < 0,001$), tipul de interese artistic ($p < 0,001$) și tipul de interese social ($p < 0,001$) (tabelul 2).

În concluzie, preferințele pentru interese ocupaționale ale celor două genuri: masculin și feminin sunt diferite.

Self-Directed Search (SDS, Chestionarul de Căutare Auto-Direcționată) este un instrument autoadministrat, autoscorabil și autointerpretabil, pentru consilierea profesională.

Pentru a utiliza SDS, este necesară completarea formularului de evaluare și obținerea *codului ocupațional, cod compus din trei litere*. Codul alocat este folosit pentru a localiza profesiile corespunzătoare în clasificarea ocupațională, practic, profesiile care se potrivesc cel mai bine respondentului.

Principalele funcții și zone de utilitate ale SDS sunt: asistența vocațională, organizarea ocupațiilor și a datelor personale și cercetare.

Tipologia și instrumentele sale (clasificarea propriu-zisă, procedura SDS, inventarul preferințelor vocaționale) se pretează la utilizarea în cercetare aplicată în multe domenii, precum educație, afaceri, psihologie și sociologie.

Consistența urmărește similitudinea tipurilor reprezentate de codul sumativ, codul Holland. Tipurile adiacente aflate pe modelul hexagonal prezintă „cele mai ridicate niveluri de consistență sau, altfel spus, au interese, dispoziții personale sau obligații comune”. Tipurile aflate pe modelul hexagonal în opoziție „prezintă cel mai înalt nivel de inconsistență, acestea combină caracteristici personale cu ocupații ce nu relaționează.” [8, p 12]. Gradul intermediar de consistență se poate defini prin tipurile alternative situate pe modelul hexagonului. Această consistență, se presupune, că ar conduce la realizarea vocației și în același timp dă claritate scopurilor personale [9, p 12]. Gradul de consistență reprezintă legătura dintre interese, organizarea intereselor în raport cu tipul de personalitate și tot consistența corelează pozitiv cu stabilitatea alegerii vocaționale.

Vom prezenta gradul de consistență la elevii testați, pe profilurile și clase, urmărind trei nivele:

- gradul de consistență 3 – un nivel ridicat al organizării intereselor în raport cu tipul de personalitate, elevii prezintă interese ce corespund tipului de personalitate, la un nivel ridicat;
- gradul de consistență 2 – un nivel mediu al organizării intereselor în raport cu tipul de personalitate, elevii prezintă interese ce corespund tipului de personalitate, la un nivel mediu;
- gradul de consistență 1 – un nivel scăzut al organizării intereselor în raport cu tipul de personalitate, elevii prezintă interese ce corespund tipului de personalitate, la un nivel scăzut, chiar o dezorganizare a intereselor.

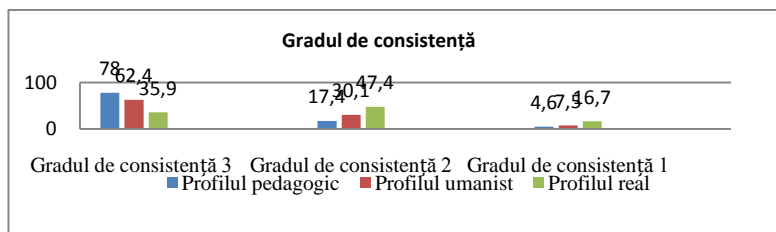

Figura 5. Gradul de consistență, pe profiluri

Pentru gradul de consistență 3, profilul pedagogic ocupă prima poziție, cu un procent de 78 % (67 de elevi) urmat de profilul umanist, cu un procent de 62,4 % (58 de elevi) și apoi, de profilul real, cu un procent de 35,9 % (28 de elevi).

Pentru gradul de consistență 2, profilul real ocupă prima poziție, cu un procent de 47,4 % (37 de elevi), urmat de profilul umanist, cu un procent de 30,1 % (28 de elevi) și apoi de profilul pedagogic, cu un procent de 17,4 % (15 elevi).

Pentru gradul de consistență 1, profilul real ocupă prima poziție, cu un procent de 16,7 % (13 elevi), urmat de profilul umanist, cu un procent de 7,5 % (7 elevi) și apoi de profilul pedagogic, cu un procent de 4,6 % (4 elevi).

Dacă pentru nivelul ridicat de organizare al intereselor ocupaționale în raport cu tipul de personalitate, ordinea profilurilor este: pedagogic, umanist și real, pentru celelalte nivele de organizare (mediu și scăzut) al intereselor ocupaționale în raport cu tipul de personalitate, ordinea profilurilor este: real, umanist și pedagogic.

Prelucrarea statistică ne-a permis să constatăm faptul că între cele trei profiluri, pentru gradul de consistență al intereselor, s-au semnalat diferențe semnificative statistic ($p < 0,001$).

În concluzie, pentru gradul de consistență ridicat, prima poziție între profiluri, o ocupă profilul pedagogic, unde gradul ridicat de organizare al intereselor ocupaționale în raport cu tipul de personalitate, prezintă primă poziție, ce se menține la toate nivelurile de clasă: a IX-a, a X-a și a XI-a.

Urmează profilul umanist, unde proporția dintre nivelul ridicat și cel mediu al gradului de organizare al intereselor ocupaționale în raport cu tipul de personalitate se menține pe toate nivelurile de clasă: a IX-a, a X-a și a XI-a.

Profilului real prezintă gradul mediu de organizare al intereselor ocupaționale în raport cu tipul de personalitate pe prima poziție, ce se menține la clasele: a IX-a și a XI-a.

Diferențierea prezintă nivelul de distinctivitate, ce aparține unui profil de personalitate. Sunt persoane cu profiluri clar definite, în comparație cu altele. Atunci când o persoană deține elemente ale mai multor tipuri, poate fi prezentată, ca având un profil nediferențiat sau nu, foarte bine definit.

Scorurile scalelor a căror intensitate este similară pot relaționa cu instabilitatea. Persoanele ce dețin profiluri diferențiate pot fi mult previzibile, acestea realizând alegeri stabile, dar și cariere mai stabile. Gradul de diferențiere se referă la gradul de definire a intereselor ocupaționale.

Vom prezenta gradul de diferențiere la elevii testați, pe profiluri și clase, organizat pe trei nivele:

- Grad de diferențiere sub 14 – un nivel scăzut, slab definit al intereselor ocupaționale, profiluri nediferențiate.

- Grad de diferențiere 15-24 – un nivel mediu de definire al intereselor ocupaționale.

- Grad de diferențiere peste 25 – un nivel ridicat, bine definit al intereselor ocupaționale, profiluri diferențiate.

-

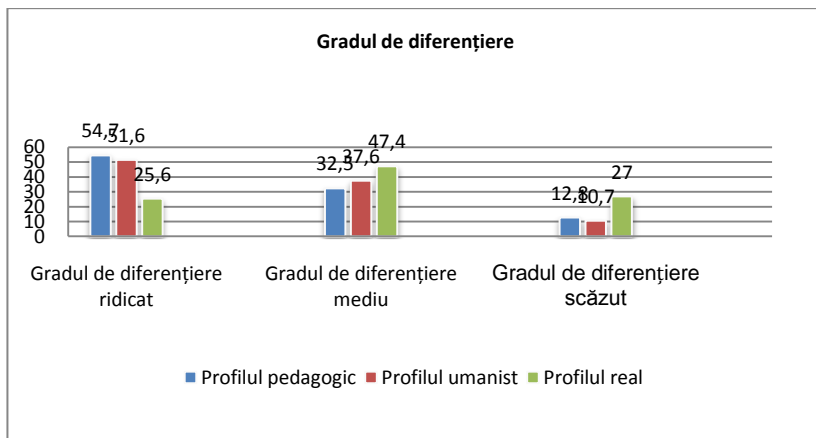

Figura 6. Gradul de diferențiere, pe profiluri.

Pentru gradul de diferențiere ridicat, ce reprezintă elevi cu profiluri diferențiate, cu interese ocupaționale bine definite, profilul pedagogic ocupă prima poziție, cu un procent de 54,7 %, urmat de profilul umanist, cu un procent de 51,6 % și apoi de profilul real, cu un procent de 25,6 %.

Pentru gradul de diferențiere mediu, ce reprezintă elevi cu profiluri mediu diferențiate, cu interese ocupaționale nu bine definite, profilul real ocupă prima poziție, cu un procent de 47,4 %, urmat de profilul umanist, cu un procent de 37,6 % și apoi de profilul pedagogic, cu un procent de 32,5 %.

Pentru gradul de diferențiere scăzut, ce reprezintă elevi cu profiluri nediferențiate, cu interese ocupaționale slab definite, profilul real ocupă prima poziție, cu un procent de 27 %, urmat de profilul pedagogic, cu un procent de 12,8 % și apoi de profilul umanist, cu un procent de 10,7 %.

De aici reiese că, pentru nivelul ridicat al gradului de diferențiere, prima poziție este ocupată de profilul pedagogic, iar pentru

nivelul mediu și scăzut al gradului de diferențiere, prima poziție este ocupată de profilul real.

Prelucrarea statistică ne-a permis să constatăm faptul că între cele trei profiluri, pentru gradul de diferențiere al intereselor sunt diferențe semnificative statistic.

În concluzie, pentru gradul de diferențiere ridicat, prima poziție între profiluri, o ocupă profilul pedagogic, unde nivelul ridicat, bine definit al intereselor ocupaționale, profiluri diferențiate, prezintă primă poziție, ce se menține la toate nivelurile de clasă: a IX-a, a X-a și a XI-a.

Urmează apoi profilul umanist, unde proporția dintre nivelul ridicat și cel mediu al gradului de diferențiate devine egală la nivelul clasei a XI-a.

Profilul real prezintă un grad mediu de diferențiate pe prima poziție, ce se menține la toate nivelurile de clasă: a IX-a, a X-a și a XI-a.

Claritatea unui profil este estimată de consistența și diferențierea oferită de acel profil. Persoanele ce înregistrează profiluri consistente, dar și bine definite, sunt acelea care persistă în aspirațiile curente, dar și cele care nu necesită (sau pot apela foarte puțin) asistență în vederea alegerii carierei.

Congruența privește concordanța sau acea compatibilitate, ce poate să existe între două coduri Holland: codul sumativ, ce reprezintă profilul intereselor unei persoane și codul de aspirație, ce reprezintă codul ocupațiilor preferate. Gradul de congruență sau de potrivire, ce poate fi realizat între o persoană și o ocupație, l-am calculat folosind indicele Zener-Schnuelle. Acesta prezintă șapte grade: gradul de congruență 6, vorbim de coduri identice; la gradul de congruență 5, de primele două litere identice; la gradul de congruență 4, de litere identice, dar ordinea diferă; la gradul de congruență 3, de prima literă identică; la gradul de congruență 2, primele două litere se potrivesc cu

două litere, dar diferă ordinea; la gradul de congruență 1, prima literă se potrivește cu o literă; la gradul de congruență 0, prima literă nu este prezentă în al doilea cod.

Vom prezenta gradul de congruență la elevii testați, pe profiluri și clase,

Am regrupat cele șapte grade în trei, astfel:

- grad de congruență ridicat, ce cuprinde gradele 6, 5 și 4, reprezentând un grad ridicat de compatibilitate între profilul intereselor unei persoane și profilul ocupațiilor dorite (sau practicate);

- grad de congruență mediu, ce cuprinde gradele 3 și 2 reprezentând un grad mediu de compatibilitate între profilul intereselor unei persoane și profilul ocupațiilor dorite (sau practicate);

- grad de congruență scăzut (neconcordanță), ce cuprinde gradele 1 și 0, reprezentând un grad scăzut de compatibilitate (sau incompatibilitate) între profilul intereselor unei persoane și profilul ocupațiilor dorite (sau practicate).

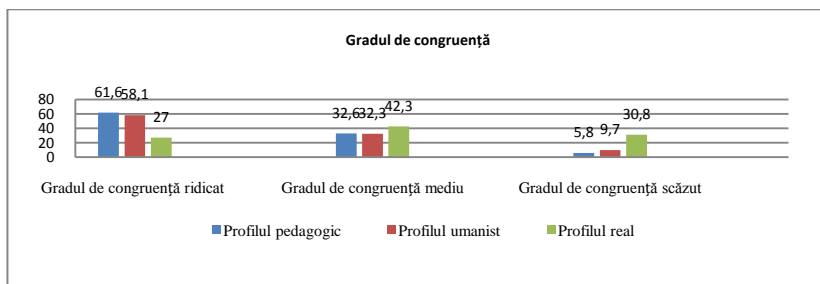

Figura 7. Gradului de congruență pe profiluri

Pentru gradul de congruență ridicat, ce reprezintă elevi cu grad ridicat de compatibilitate între profilul intereselor unei persoane și profilul ocupațiilor dorite, profilul pedagogic ocupă prima poziție, cu un procent de 61,6 % (53 de elevi), urmat de profilul umanist, cu un procent de 58,1 % (54 de elevi) și apoi, de profilul real, cu un procent de 27 % (21 de elevi).

Pentru gradul de congruență mediu, ce reprezintă elevi cu grad mediu de compatibilitate între profilul intereselor unei persoane și profilul ocupațiilor dorite, profilul real ocupă prima poziție, cu un procent de 42,3 % (33 de elevi), urmat de profilul pedagogic, cu un procent de 32,6 % (28 de elevi) și apoi de profilul umanist, cu un procent de 32,3 % (30 de elevi).

Pentru gradul de congruență scăzut, ce reprezintă elevi cu grad scăzut de compatibilitate (sau incompatibilitate) între profilul intereselor unei persoane și profilul ocupațiilor dorite, profilul real ocupă prima poziție, cu un procent de 30,8 % (24 de elevi), urmat de profilul umanist, cu un procent de 9,7 % (9 elevi) și apoi, de profilul pedagogic, cu un procent de 5,8 % (5 elevi).

De aici reiese că pentru nivelul ridicat al gradului de congruență, prima poziție este ocupată de profilul pedagogic, iar pentru nivelul mediu și scăzut al gradului de congruență, prima poziție este ocupată de profilul real.

Prelucrarea statistică ne-a permis să constatăm faptul că între cele trei profiluri, pentru gradul de congruență al intereselor sunt diferențe semnificative statistic.

În concluzie, pentru gradul de congruență ridicat, prima poziție între profiluri, o ocupă profilul pedagogic, unde elevii cu nivel ridicat de compatibilitate între profilul intereselor unei persoane și profilul ocupațiilor dorite, ocupă prima poziție, ce se menține la toate nivelurile de clasă: a IX-a, a X-a și a XI-a.

Urmează profilul umanist, unde întâlnim o situație asemănătoare cu cea a profilului pedagogic.

Profilul real prezintă un grad mediu de congruență pe prima poziție, ce se menține la toate nivelurile de clasă: a IX-a, a X-a și a XI-a.

Astfel, putem spune că pentru *profilul pedagogic*, prima poziție este ocupată de elevii cu interese bine legate, ce corespund trăsăturilor

de personalitate, interese bine definite, cu profiluri diferențiate și compatibile cu ocupațiile dorite.

Urmează *profilul umanist*, unde procentul acestui nivel al intereselor bine legate, ce corespund trăsăturilor de personalitate, interese bine definite, cu profiluri diferențiate și compatibile cu ocupațiile dorite, se situează uneori și sub 50 %, dar se menține pe prima poziție.

Pentru *profilul real*, prima poziție este ocupată de nivelul mediu al intereselor ce relaționează cu trăsăturile de personalitate, interese mediu definite și nivel mediu de compatibile cu ocupațiile dorite.

În final, menționăm că ipotezele lansate pentru această cercetare constativă au fost confirmate experimental, scopul și obiectivele formulate au fost realizate.